

Seurakunta uutiset

Enonkoski · Kerimäki · Punkaharju · Rantasalmi · Savonlinna · Savonranta · Sulkava 5/2023

Pyhäinpäivä la 4.11.

Hautausmaakierrokset Kaapo-ketun kanssa
Kaikki pyhäinpäivän tapahtumat
s. 5

vapaaehtoistyö.fi

Millaista vapaaehtoistyötä
sinä haluaisin tehdä? s. 6

Kirkon kehitysvammatyössä ollaan
yhdessä ilojen ja
surujen äärellä s. 7

 Savonlinnan
Kirkkomusiikkiviikko

Ohjelma
29.10.-5.11.
sivulla 4

Perusturvallisuuden järkkyyssä

Mikä tälle maailmalle on tullut? Ilmastonmuutos, lajikato, koronapandemia, Venäjän raaka hyökkäys Ukrainaan. Ja nyt on nousut uusia, sysimustia pilviä: Hamasin epäihmismäisen brutaali terrori Israelissa ja siitä seurannut sota kaikkein hirveyksineen. Pienenä koristeena kauheuksien kakun päällä on Suomenlahden allittavan kaasuputken tahallinen tuhoaminen ja pelko sen seurauksista. Miten kristityn tulee suhtautua maailmanlaajuiseen perusturvallisuuden järkkymiseen?

En osaa antaa tyhjentävää vastausta. Jaan silti viran puolesta muutamia ajatuksia.

1. Kaikesta huolimatta maailma on perusolemukseltaan hyvä. Se on hyvän Jumalan luoma. Kaikki on hänen kaikkivaltiaassaan kädessään, myös sinun elämäsi, jonka turvallisuus on hirveyksien takia järkkynyt. Etsi se turva uudelleen, Hänestä, joka ei järky: ”Ole minulle turvakallio, vuorilinna, johon minut pelastat” (Ps. 31:3).

2. On uskallettava nähdä maailman pahuus. Raamatun mukaan hyvän Jumalan hyvässä maailmassa on synnistä johtuvaa radikaalia paha: ”Mutta maa turmeltui Jumalan edessä, ja maa tuli täyteen väkivaltaa” (1. Moos. 6:11). Nyt meidän su-

kupolvemme saa nähdä, mitä hirveyksiä synti Luojan luomilla ihmisillä teettää, meidän itse siinä avustaessamme.

3. Kristityllä on toivo siitä, että Luoja vielä kerran korjaa tämän rikki menneen luomakuntansa. Messun ehtoollisrukouksessa sanotaan: ”Sinä et jättänyt luotujasi synnin ja kuoleman valtaan, vaan lähetit ainoan Poikasi ihmiseksi, pelastamaan meidät.”

4. Ratkaiseva voitto pahasta on saatu Jeesuksen ylösnousemuksessa kuolleista. Sama jumalallinen voima, joka herätti hänet kuolleista, herättää kerran sinutkin, joka uskot häneen ja olet kasteessa otettu hänen omakseen. Rakenna perusturvallisuutesi tähän. Usko myös se Raamatun totuus, että kerran Jeesuksen ylösnousemuksessa vaikuttanut Jumalan voima, joka herättää meidät kuolleista, tulee uudistamaan koko maailman. Jumala ei heitä luomakuntaansa kosmiseen roskakoriin, vaan uudistaa sen. Paha poistetaan, ja maailman kauneus pääsee valloilleen Jumalan tarkoittamalla tavalla. Sitä Jeesus ennakoit opettaessaan meitä rukoilemaan: ”Tulkoon sinun valtakuntasi, tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niin kuin taivaassa.”

5. Meitä odottavaan maailman uudistamiseen liittyy jumalallinen tuomio. Silloin katsotaan, kuka on mestannut vauvoja ja kuka on hoitanut vauvoja. Paha saa palkkansa, niin myös hyvä. Jumalallinen tuomio koskee kaikkia, ei vain hirviöitä tai pyhimyksiä. Siksi meidän tulee omistaa omalle kohdallamme Jeesuksen ihmiskunnalle hankkima syntien anteeksiantamus. Se on ainoa turva viimeisellä tuomiolla. Lisäksi se on vahva kehoitus ja motivaatio tehdä hyvää, sekä kanssaihmisille että koko Jumalan luomalle aineelliselle luomakunnalle.

Sammeli Juntunen, kirkkoherra

Diakoniatyön jouluavustukset haettavissa 27.11. alkaen

Diakoniatyön jouluavustusta voivat hakea sekä perheet että yhden hengen kotitaloudet. Avustus annetaan osto-osoituksena hakijan valitsemaan kauppaan, jonka kanssa diakoniatyöllä on sopimus. Osto-osoituksella voi ostaa elintarvikkeita ja kulutustavaroita (poislukien tupakka-, alkoholi-, ja veikkaustuotteet). Osto-osoitus on voimassa neljä viikkoa.

Tänä vuonna avustuksen hakeminen ja myöntäminen hoituu yhdellä käynnillä diakoniapäivystyksessä. Hakemuksia ei täytetä etukäteen, vaan jokainen hakija tavataan ja hakemus käsitellään diakoniapäivystyksessä saman tien. Myönteisen päätöksen saanut hakija saa avustuksen heti mukaansa. Samalla voidaan vaihtaa kuulumiset diakoniatyöntekijän kanssa ja sopia vaikka uudesta tapaamisesta.

Jouluavustuksia aletaan myöntää kaikkien alueiden päivystyksissä ma 27.11. alkaen. Hakijalla tulee olla mukanaan joko toimeentulotukipäätös syksyltä 2023 (hylkääväkin käy), syksyn 2023 asumistukipäätös laskelmaosineen tai 2 kk:n tiliotteet. Tuomiokirkkoseurakunnan diakoniapäivystyksen aukioloa on pidennetty, jotta kaikki hakemukset saadaan käsiteltyä. Avustuksia jaetaan useasta työpisteestä. Päivystyksen ruuhkautumista saattaa silti tapahtua.

Jouluavustusta voi hakea diakoniapäivystyksistä ma 27.11. alkaen

Tuomiokirkkoseurakunta: Seurakuntakeskus, Kirkkokatu 17
ma 27.11 – pe 1.12. klo 9–12 lisäksi to 30.11. klo 16–17.30
ti 5.12., to 7.12., ti 12.12 klo 9–12, to 14.12. klo 9–12 ja klo 16–17.30
ti 19.12 ja to 21.12. klo 9–12

Enonkoski: srk-koti 12.12. klo 9–12, pe 15.12. klo 13–15 ja 19.12. klo 9–11

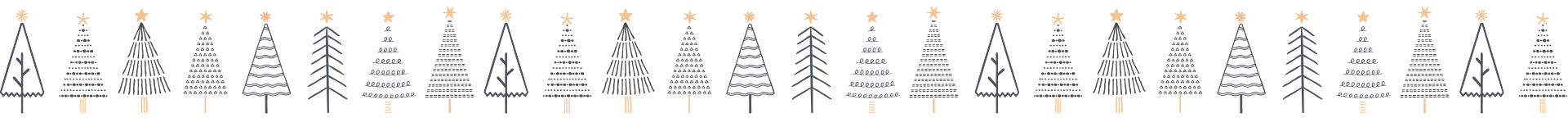
Kerimäki: srk-koti ma ja to klo 9–10

Punkaharju: srk-talo ma klo 8–10, ke ja pe klo 8–11

Rantasalmi: Kirkkorinne ma-pe klo 8–10

Savonranta: srk-koti to 30.11 klo 14–16 ja ma 4.12 klo 14–16 sekä ajanvarauksella p. 044 775 0152

Sulkava: srk-talo ti ja to klo 9–11 sekä ajanvarauksella p. 040 540 6738

Tutustu uusiin työntekijöihin!

Kerimäen seurakunta-pastori Mika Malinen

Hei! Olen 35-vuotias pastori Jämsästä. Olen asunut Savonlinnassa huikean vaimoni kanssa nyt 8 vuotta ja siitä 7,5 vuotta olen ollut pastorina Juvemmalla. Odotan innolla virkaani Kerimäellä. Erityisesti uusien ihmisten tapaaminen ja yhdessä Jumalan työn tekeminen innostavat. Ajatus siitä, että kristinusko näkyy eniten arjessa inspiroi minua. Jeesuskin syntyi arjen keskelle! Tulehan jutulle, kun näet.”

Yhteystiedot: p. 050 5406111 mika.malinen@evl.fi

Vs. aikuistyön kappalainen Tiina Granström

”Hei! Olen Tiina Granström, teologian maisteri ja alanvaihtaja. Kun aloitan työt Savonlinnan seurakunnassa, muutan takaisin Itä-Suomeen yli 20 pääkaupunkiseudulla vietetyn vuoden jälkeen. Harrastan luonnossa liikkumista, talvisin hiihtäen ja kesäisin patikoiden, marjastaen ja sienestäen. Olisi mukava tavata seurakuntalaisia ja tutustua teihin –tule nykäsimmään hihasta ja jututtamaan minua!”

Yhteystiedot: p. 050 3263088

Antti-pappi vastaa

Tällä palstalla kasvatuksen pappi Antti Rahikainen vastaa lasten kysymyksiin kristinuskosta. Kysymykset on kuultu seurakunnan kerhoissa.

Kysymys: Onko Jeesus näkymätön? (lapsi 7v.)

Vastaus: Silloin kun Jeesus eli maan päällä, hänet pystyi näkemään ihan normaalisti. Jeesuksen kuoltua Hän nousi taivaaseen. Jeesus on silti edelleen keskellämme, vaikka Häntä ei voikaan enää silmillä nähdä. Jeesuksen voi kohdata esimerkiksi ehtoollisella, jossa Hän on salatulla tavalla läsnä. Sen merkinä ehtoollislevässä on Jeesuksen kuva.

Kuinka riidellään rakkaudella ja rakentavasti?

Jokainen pari riitelee, mutta miten riidellään niin, että ollaan samalla puolella? Perheasiain neuvottelukeskukseen perheneuvojat kertovat rakentavasta riittelystä Pariskuntien illassa perjantaina 10.11. Perheneuvojien alustuksen jälkeen ilta jatkuu Eve&Ossi-duon seurassa. Ilta sopii kaikenikäisille ja kaikissa elämänvaiheissa oleville pareille.

Perheneuvojien mukaan riitely ei ole merkki huonosta parisuhteesta. Tärkeintä on, miten riidellään. "Negatiiviset kehät toistuvat monien parien riidoissa. Pariskuntien illassa 10. marraskuuta pohditaan, miten oppisimme rauhoittamaan omaa mieltä ja keskittymään riidan aiheeseen. Lisäksi opetellaan turvallista ja parisuhteen tilaa maadoittavaa riitelytapaa", kertovat **Satu Valkonen** ja **Pasi Minkkinen** Savonlinnan perheasiain neuvottelukeskuksesta.

Pariskuntien ilta huipentuu **Eve&Ossi**-duon konserttiin. Duo tunnetaan kauniisti yhteen soivista äänistään sekä raikkaita ja elämänmakuisista lauluistaan. Laulut puhuvat tuorein ja oivaltavin sanankääntein, rehellisesti ja hoitavasti, arjen kipuiluista, ihmissuhteista, rakkaudesta, taivaskaipuusta ja toivoa antavasta luottamuksesta armolliseen Jumalaan. Välillä vakavasti pohdiskellen, mutta myös huumorilla höystäen.

Pariskuntien ilta rakkaudelle perjantaina 10.11. klo 18

Seurakuntakeskuksen juhlasalissa (Kirkkokatu 17)

Klo 17.30-18 Kahvitarjoilu suolaisen ja makean kera

Klo 18 Alkumusiikki ja perheneuvojien alustus: "Samalla puolella - Miten riidellä rakentavasti?"

Mukana perheneuvojat Satu Valkonen ja Pasi Minkkinen.

Klo 18.30 Eve & Ossi -duon konsertti juhlasalissa. Konsertin kesto n. 1 h. Vapaa pääsy.

Järj. Savonlinnan seurakunnan aikuistyö ja Perheasiain neuvottelukeskus. Mukana vapaaehtoisia ja työntekijöitä.

Kahvikonsertti su 29.10. klo 14

Trio Malriikat ja Lauluhytye Viirilinnut esiintyvät Aunuksen ystävyyseurakunnan hyväksi järjestettävässä kahvikonsertissa Savonlinnan seurakuntakeskuksella su 29.10. klo 14. Trio Malriikoissa laulaa sopraanoa **Malla Hultin** ja 1. alttoa ryhmän viulisti **Riitta Arotie**. 2. alttoa laulaa **Katriina Roikola**, joka pianosäestysten lisäksi myös sovitaa musiikkia. Lauluhytye Viirilintuihin kuuluvat edellisten lisäksi **Pentti Kantola**, tenori, ja **Ilmari Pulli**, basso.

Konsertissa kuullaan hengellisten laulujen lisäksi gospeltyyppistä musiikkia. Esiintyjien tärkein tavoite on välittää lohduttavaa ilosanomaa Jeesuksen rakkaudesta. Tämä rakkaus on nykyisessä levottomassa ajassa maailman ainoa todellinen toivo.

Aunustyön kahvikonsertti

Seurakuntakeskuksen juhlasalissa, Kirkkokatu 17

sunnuntaina 29.10. klo 14

Ohjelma ja kahvi 15€

Lasten päivä Joelissa la 18.11.

Lapsen oikeuksien viikkoa vietetään 20.-26.11. MLL Savonlinnan paikallisyhdistys, UNICEF:n Savonlinnan vapaaehtoisryhmä ja Savonlinnan seurakunta aloittavat Lasten oikeuksien viikon Lasten päivällä Pääkirjasto Joelissa. Lasten päivässä esiintyvät Pikku Kakkosesta tuttu **Siina ja Taikaradio**. Luvassa on hauskaa puuhaa koko perheelle koko päiväksi:

Siina ja Taikaradio esiintyy klo 11
UNICEF-myyntipöytä. Myynnissä mm. joulukortteja

Lapsen oikeuksien esittelyä
Askartelupiste, kasvomaalausta,
ilmalpalloja ja onnenpyörä
Kaverikoirat mukana menossa
Kahvio avoinna klo 10-15

Lasten päivä Pääkirjasto Joelissa, Asematie 5
lauantaina 18.11. klo 10-13

Yökylään seukkarille 5.-6.1.2024

4.-7. luokkalaiset pääsevät tammikuussa yökylään Savonlinnan seurakuntakeskukselle (Kirkkokatu 17). Yökyläilyn ohjelmasta vastaavat seurakunnan nuorisotyön ohjaajat ja isokset. Yökyläilijät nukkuvat seukkarin lattialla. Mukaan tarvitaan omat patjat, makuupussit ja tyyntyt. Ohjelmassa mm. hämää seikkailua seukkarin tiloissa, leikkejä, pelejä ja askartelua. Yökyläily päättyy Perhemessuun Tuomiokirkossa klo 10. Myös perheet ovat tervetulleita messuun.

Yökyläily seurakuntakeskuksella 5.-6.1.24.

Hinta 10 € sis. ruokailut ohjelmat ja vakuutukset

Ilmoittautuminen: 16.10.-4.12.2023:

savonlinnan seurakunta.fi/tapahtumat
hakusana: yökylässä seukkarilla

Yökylään mahtuu enimmillään 20 osallistujaa.

Rakkaus-taulu tuo lämpöä ja valoa

Seurakuntamme erityisammattimies **Pekka Mustonen** tuntee seurakunnan tilat kuin omat taskunsa. Diakonia- ja lähetystyön toimistojen käytävä Savonlinnan seurakuntakeskuksen alakerrassa oli Pekan mielestä jo pitkään kaivannut iloa ja valoa ja Pekka pyysi taiteentuoja **Marko Ruuskasta** maalaamaan käytävälle taulun. Niin syntyi Rakkaus-taulu muistuttamaan seurakuntakeskuksessa asioivia ja työskenteleviä kaikkein suurimmasta asiasta.

"Pekka sanoi ajatuksena että voisin siihen vaikka sydämiä piirtää. Ei se ajatus tuntunut mitenkään vastenmieliseltä, jotenkin vaan sydänjutut on minun omiani. Teoksen värimaailma olisi voinut olla myös täysin toisenlainen, mutta en minä minun teoksiani itse tee, ne tulee vain minun kauttani. Olen posteljooni. Kuitenkin ihan omasta ajatusmaailmasta tuli halu laittaa mukaan sana rakkaus. Sillä rakkaus, se on täällä kaikkein tärkeintä. Ilman sitä ei olisi mitään", Marko Ruuskanen kertoo.

Rakkaus-taulu sopii diakoniatyöntekijä **Marja Mustosen** ja toimistosiihteri **Laila Nuopposen** mielestä diakoniatyön ja lähetystyön käytävälle loistavasti.

Elämänmenot

Kastetut

Vko 34 Mauno William Petteri Nenonen, Nelli Sofia Ruottinen (Sulkava), Kerttu Aurora Marjatta Toivanen **Vko 35** Onni Aatos Juhani Kastikainen, Enni Iida Olivia Pirinen, Iisa Linda Helena Silvennoinen (Pharju), Liina Helvi Lyydia Temonen **Vko 36** Viivi Kerttu Sylvia Dillström (Rsalmi), Viljami Veikko Juhana Eronen (Rsalmi), Eevi Elsi Amelia Luukko **Vko 37** Olivia Vilja Alexandra Härkänen **Vko 38** Jere Oliver Lybeck (Kmäki), Siiri Inkeri Rabbett, Eemi Armas Olavi Tuunanen (Pharju) **Vko 39** Alma Inkeri Nousiainen Ella Alissa Jessica Sihvonen (Kmäki) **Vko 40** Siiri Marita Heiskanen (Rsalmi), Armi Inari Adella Silvennoinen **Vko 41** Mathias Emil Villehad Temonen (Kmäki)

Avioliittoon aikovat

Vko 35 Piritta Kastehelmi Janhunen ja Ville Veikko Johannes Henttonen (Pharju), Pia Johanna Pesonen ja Petri Juhani Pursiainen

Kuolleet

Vko 34 Veera Ilona Kuurne 101v, Eila Annikki Ikäheimonen 89v (Sulk), Helvi Elina Söderholm 87v (Rsalmi), Jenny Eugenija Luukko 86v, Mary Ingrid Elisabet Konnu 75v, Veijo Ilpo Kullervo Rautsiala 73v, Saini Liisa Helena Kosonen 60 (Pharju) **Vko 35** Helga Elina Ruuskanen 93v, Veli Reino Suomalainen 93v, Mirjam Linnea Nuoreva 85v (Rsalmi), Raimo Antero Honkanen 84v, Aino Esteri Karjalainen 83v (Pharju), Marja Sisko Blinnikka 76v (Kmäki), Arvo Niilo Ensio Makkonen 76v (Sranta), Jenni Katriina Lepistö 33v (Pharju), Sari Maarit Helena Veijalainen 20v **Vko 36** Maija Liisa Anttonen 90v, Terho Tapio Viinanen 82v, Leena Marjatta Kosonen 81v, Veli Vesa Auvinen 79v (Rsalmi), Anja Irmeli Vahvaselkä 79v **Vko 37** Eeva Elina Paunonen 96v, Pertti Johannes Huttunen 93v (Pharju), Sven Bertil Thelmén 90v, Anja Helena Puurtinen 87v, Eeva-Leena Turtiainen 82v (Kmäki), Teuvo Veli Olavi Pakarinen 79v, Tuula Tellerovo Rasimus 77v, Pentti Tapio Kempinen 76v (Sulk), Pentti Juhani Hynninen 75v, Timo Aleksanteri Karvanen 73v, Simo Veli Valtteri Löppönen 73v (Pharju), Risto Heikki Ilmari Nuutinen 70v **Vko 38** Aarno Ensio Koskinen 92v, Pertti Sakari Makkonen 89v (Kmäki), Liisa Ingrid Jääskeläinen 85v, Ulla Kirsti Kaarina Pärnänen 79v (Rsalmi), Erkki Antero Lötjönen 74v **Vko 39** Antti Väyrynen 98v, Raune Taina Puustinen 92v, Saima Orvokki Uimonen 88 (Kmäki), Aku Altti Asikainen 84v (Ekoski), Arvi Ilmari Kosonen 80v, Matti Ilmari Leppänen 80v **Vko 40** Eva Annikki Hämäläinen 102v, Terttu Kaino Ester Huupponen 97v (Rsalmi), Kirsti Kyllikki Raunola 90v (Kmäki), Iida Marjatta Kapanen 88v, Kyösti Ensio Suomalainen 86v, Raili Kyllikki Mikkonen 84v, Pekka Adolf Torkkeli 83v, Mirja Kyllikki Raijas 67v **Vko 41** Terttu Onerva Nissinen 99v (Sulkava), Maija-Leena Nousiainen 95v (Kerimäki), Hannu Raikas Pennanen 93v, Raili Anneli Pulkkinen 86v (Pharju), Esko Olavi Venäläinen 75v (Kmäki), Kirsi Marjatta Huovinen 67v (Kmäki)

Sururyhmä alkaa Savonlinnassa helmikuussa 2024

Ilmoittautumiset ja lisätiedot 2.1. alkaen: pastori Kaisa Oittinen 040 531 7917 tai kaisa.oittinen@evl.fi

Tule mukaan!

Savonlinnan seurakunnan toiminnassa on mukana yli 500 vapaaehtoista. Vapaaehtoiset toimivat mm. jumalanpalvelusten tekstinlukijoina, kolehdinkantajina, kirkkokahvien laittajina ja ehtoollisavustajina, isosina, kuorolaisina ja muusikkoina, ystävinä lapsiperheissä ja ystäväpalvelussa, lähetystyön eri tehtävissä, ruoanlaittajina tapahtumissa, avustajina ja vetäjinä kerhoissa ja piireissä sekä yhteisöruokailujen toteuttajina. Tällä sivulla on kerrottu neljä tarinaa vapaaehtoisuudesta. Mikä voisi olla sinun tarinasi? Onko sinulla idea, mitä tahtoisit tehdä seurakunnassa? Kerro se työntekijälle, niin mietitään yhdessä, miten ideasi voisi toteuttaa. **Työntekijöiden yhteystiedot löydät sivulta [savonlinnaseurakunta.fi/yhteystiedot](https://www.savonlinnaseurakunta.fi/yhteystiedot)**

vapaaehtoistyö.fi

Juuri tällä hetkellä avoimiin vapaaehtoistehtäviin voi tutustua sivulla [Vapaaehtoistyö.fi](https://www.vapaaehtoistyö.fi). Hakusana "Savonlinna"

Koulutus to 2.11.

Vapaaehtoiset rukousavustajat

Seurakunnan tilaisuuksissa on usein mahdollisuus henkilökohtaiseen esirukoukseen yhdessä rukousavustajan kanssa. Osallistujia voi pyytää rukousavustajaa rukoilemaan kertomiensa asioiden puolesta joko siten, että molemmat rukoilevat, tai siten että rukousavustaja rukoilee osallistujan kanssa hänen puolestaan. Rukousavustajat ovat saaneet tehtävään seurakunnan järjestämän koulutuksen. Esirukouspalvelu on luottamuksellista eli rukousavustajilla on vaihtolovelvollisuus. Rukousavustaja-tiimiläiset toimivat tällä hetkellä esim. keskiviikon Raamattuluento ja ehtoollinen -illoissa esirukouspalvelussa.

Kiinnostaisiko sinua toimia rukousavustajan tehtävässä? Kaikille avoin Rukouskoulutus järjestetään marraskuun alussa seurakuntakeskuksella. Kouluttajina toimivat **Erja Kalpio** ja **Sammeli Juntunen**. Koulutus tarjoaa mm. näkökulmia rukoustilanteesta huomioitavista asioista. Koulutus sopii sekä vapaaehtoistehtävästä kiinnostuneille että omaksi rakentumiseksi.

Rukouskoulutus to 2.11. srk-keskuksella (Kirkkokatu 17). Kouluttamassa Erja Kalpio ja Sammeli Juntunen.

Aloitetaan kahvilla klo 16.30 ja koulutus alkaa klo 17.

Koulutus on tarkoitettu kaikille kiinnostuneille.

Lisätietoja rukousavustajan tehtävästä ja koulutuksesta: diakoniatyöntekijä Tiina Strengell p. 044 7768011

Punkaharjun kastelinnut

Seurakuntamme jokaisesta kirkosta löytyy vapaaehtoisten suunnittelema ja toteuttama kastepuu. Puut otettiin käyttöön vuonna 2020. Punkaharjun kastepuun toteutti **Mervi Makkonen**. Punkaharjulla kastettujen nimet lennähtävät puun oksille kastelintuina. Linnut valmistettiin aluksi tekstiilistä, mutta nyt puun oksia koristavat puiset linnut.

Kastelintujen valmistuksesta vastaa Mervi Makkosen tytär, **Kaisa Lahtinen**. Kaisa valmistaa linnut ohutviiluvanerista, oman yrityksensä laitteilla. "Piirsin linnun kaavan äitini tekemästä tekstiililinnusta ja teen linnut laserkaiverruskoneella. Laser polttaa linnun irti vanerista ja polttaa siihen lapsen nimen. Jokainen lintu tehdään tilauksesta, kun saamme tiedon tulevasta kasteesta. Lintu on pieni muisto perheelle tästä tärkeästä hetkestä", Kaisa Lahtinen kertoo.

Huosion Kirkkometsän talkooporukka

Huosion Kirkkometsän taukopaikkoja, wc-tiloja ja muita retkeilijöiden viihtyvyyttä parantavia palveluja on kohennettu Huosion suojelualueen perustamisesta asti. Korjaustöissä on ollut mukana vapaaehtoisten talkoolaisten porukka, jonka työpanoksesta on muodostunut korvaamaton apu Kerimäen kappeliseurakunnan väelle. "Huosion alueen käytön lisääminen ja paikkojen kunnostaminen vaatii paljon pitkäjännitteistä puurtamista. Onneksi löytyi talkoomiehiksi ammattihenkilöitä sopiva määrä. Koko porukka sitoutui työhön kiitettävästi. Kaikille on tärkeää tehdä kehittämistyötä seurakunnan hyväksi niissä kohteissa missä kokee olevansa mieluisalla paikalla", kertoo **Tapani Hannonen** koko talkooporukan puolesta.

Lue lisää: [savonlinnaseurakunta.fi/huosio](https://www.savonlinnaseurakunta.fi/huosio)

Kuuntele äänilehti.

Maija Keskinen ja Tiina Strengell.

Seurakuntaautisten äänilehden lukijatiimi

Seurakuntaautiset on kuunneltavissa äänilehtenä näkövammaisille tarkoitettu Luetus-palvelussa sekä Daisy-laitteella. Lehti luetaan ääneen samana päivänä kun se lähtee painoon ja julkaistaan kuuntelijoille samana päivänä, kun paperinen lehti ilmestyy. Lehden ääneen lukemisesta vastaa upea vapaaehtoisten tiimi.

"Yhden äänilehden lukeminen ja äänittäminen kestää noin kahdeksan tuntia", kertoo lukijatiimin jäsen **Maija Keskinen**. "Olen aina pitänyt äänenlukemisesta ja niinpä innostuin kokeilemaan tätä vapaaehtoistehtävää. Työ on todella mielenkiintoista. Lukessamme mietimme koko ajan lehden sisältöä näkövammaisen kannalta. Kuvailemme esimerkiksi kansikuvan ja ohjaamme lukijaa sivulta toiselle eri tavalla kuin näkevää lukijaa. Työ vaatii keskittymistä ja tarkkuutta, mutta kyllä meillä on myös todella hauskaa. Ja välillä juodaan aina kahvit!"

Lisätietoa näkövammaisille tarkoitettu äänilehdestä Etelä-Savon näkövammayhdistyksestä ja Näkövammaliitosta **Kuuntele äänilehti** [savonlinnaseurakunta.fi/aanilehti](https://www.savonlinnaseurakunta.fi/aanilehti) **Mukaan lukijatiimiin?** Ota yhteyttä diakoniatyöntekijä Tiina Strengelliin p. 044 776 8011

Kirkon kehitysvammatyö yhdessä ilojen ja surujen äärellä.

Kirkon kehitysvammatyön tavoitteena on mahdollistaa kaikille yhdenvertainen osallisuus ja osallistuminen seurakunnan ja kirkon toimintaan. Kirkon vammaistyön lähtökohta on kristillinen ihmiskäsitys: jokainen ihminen on luotu Jumalan kuvaksi. Yksilö on ainutkertainen sellaisena kuin on. Ihmisarvo ei perustu ominaisuuksiin, saavutuksiin, tekoihin tai asemaan. Kirkkohallituksen asiantuntija Katri Suhonen ja Etelä-Savon hyvinvointialueen kehitysvammatyön pappi Annamari Lehtinen kertovat millaista kirkon kehitysvammatyö on Suomessa ja Eloisan alueella.

Iloja ja suruja yhdessä eläen

Yhteensä vammaistyötä kirkossa tekee päätoimisesti 50 kirkon työntekijää. Kirkon kehitysvammaistyössä elämän ja uskon kysymyksiä pohditaan sellaisella kielellä ja tavalla, että ne ovat merkityksellisiä kehitysvammaiselle ja hänen lähipiirilleen.

"Kehitysvammaisen ihminen käsittelee oman uskonsa ja ymmärryksensä mukaan elämänsä iloja, suruja, toivoa ja voimavaroja. Kirkon kehitysvammaistyön tavoitteena on, että jokainen ihminen voi olla suhteessa Jumalaan ja hänellä on mahdollisuus täyteen osallisuuteen ja toimijuuteen kirkossa ominaisuuksistaan riippumatta. Kirkon työntekijät kunnioittavat kehitysvammaisen ihmisen ihmisarvoa, itsemääräämisoikeutta ja psyykkistä hyvinvointia ja mahdollistavat kehitysvammaisen ihmisen positiivisen uskonnonvapauden toimien siellä, missä kehitysvammaiset ihmiset ovat", kertoo asiantuntija **Katri Suhonen** Kirkkohallituksesta.

Kirkon työntekijät kohtaavat kehitysvammaisia ihmisiä ja heidän lähipiiriään monenlaisissa tilanteissa. He järjestävät kirkkohetkiä ja hartauksia, kirkollisia toimituksia ja rippikouluja. Työntekijät ovat apuna myös isoissa ja pienissä suruissa ja toimivat sielunhoitajina ja keskustelukumppaneina kehitysvammaisille, heidän läheisilleen ja heidän kanssaan työskenteleville työntekijöille.

Kohtaamisten ja läsnäolon lisäksi kirkon kehitysvammatyön tehtävänä on pitää kehitysvammaisten ihmisten oikeuksia

ja ihmisarvoa esillä yhteiskunnassa. Tärkeä ajankohtainen hanke on myös selkokielen toimenpideohjelma, joka edistää ja kehittää selkokielen asemaa kirkossa. Kirkon selkokielist internetisivut löytyvät osoitteesta selko.evl.fi

"Tässä työssä tapaa kyllä aivan mahtavia tyyppejä"

Annamari Lehtinen työskentelee kehitysvammatyön pappina Etelä-Savon hyvinvointialueella. Lehtinen aloitti työt Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksessa toukokuussa 2023.

"Työhön kuuluu muun muassa selkomessut Vaalijalan kirkossa, hartaudet, rippikoulut, sielunhoitotyö, papin vierailut ja kirkkohetket osaamis- ja tukikeskuksessa. Lisäksi kierrän Eloisan alueen kehitysvammaisten asumis- ja päivätoimintayksiköissä. Osallistun kehitysvammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien ihmisten sielunhoitoon ja olen mukana elämän iloissa ja suruissa. Tärkeitä kohtaamisia ovat esimerkiksi hartaudet, kodin siunaaminen ja muistohetket asumisyksiköissä asiakkaan kuoltua."

Eloisan alueella toimivat seurakunnat ovat kehitysvammatyön papille tärkeitä yhteistyökumppaneita. Seurakuntien kanssa järjestetään rippikouluja, kehitysvammaisten kirkkopyhiä ja hartauksia sekä leiri- ja retkipäiviä. Esimerkiksi Savonlinnassa 15.10. vietettyyn kehitysvammaisten kirkkopyhän messuun ja juhlaan saapui yli 90 vierasta.

Annamari Lehtisen mukaan kehitysvammatyön papin työssä parasta ovat ihmiset.

"Tykkään tästä työstä todella paljon. Saan tavata ihania ihmisiä ja heidän kanssaan on mahtava tehdä yhdessä asioita. Visuaalisuus ja eri aistien käyttö on vahvasti mukana kehitysvammatyön papin työssä. Kesän ja syksyn aikana olemme hartauksissa muun muassa maistelleet erilaisia marjoja, tuoksuttaneet kukkia, tunnustelleet kauran jyviä, ihastelleet ruskan värejä ja kuunnelleet luonnon ääniä. Tykkään laulamista ja myös sitä saa tässä työssä tehdä paljon."

"Pidän tärkeänä sitä, että ihminen tulee kohdatuksi sellaisena kuin hän on. Jokainen ihminen on arvokas, Jumalan kuva. Jokaisella ihmisellä tulee yhdenvertaisesti olla mahdollisuus osallistua seurakunnan ja kirkon toimintaan. Esimerkiksi jos asumisyksiköistä ei päästä käymään kirkossa, niin sitten kirkon työntekijöiden pitää mennä heidän luokseen!" ●

Kehitysvammatyön pappi Annamari tavattavissa Savonlinnan keskussairaalan kansalaistorin OLKA-pisteellä (00-kerros) ma 27.11. klo 10-12.

Annamari esittelee kehitysvammatyön monipuolista työtä ja on käytettävissä keskustelua varten. Mukana sairaalapastori Jaana Paju.

Tutustu selkokielelle!

Selkokieltä on helppo lukea

Selkokieli on suomen kielen muoto, jota on helppo lukea. Selkokielen käyttäjiä ovat esimerkiksi ihmiset, joiden on vamman tai sairauden vuoksi vaikea hahmottaa tekstiä, lapset ja vanhukset sekä ihmiset, joiden äidinkieli ei ole suomi.

Selkokielessä lauseet ovat lyhyitä ja yksinkertaisia.

Siinä ei käytetä vaikeita sanoja.

Teksti on aseteltu niin, että sitä on helppo lukea.

Kirkon selkokielist internetisivut löytyvät osoitteesta selko.evl.fi

Asiantuntija Katri Suhonen.

Kehitysvammatyön pappi Annamari Lehtinen

Enonkosken kappeliseurakunta

Aluekappalainen Tero Tyni p. 044 776 8044
Messu kirkossa klo 10 ellei toisin mainita

Kaikille avoin ruokailu srk-talolla pe 3.11., pe 17.11. ja pe 1.12. klo 11–12

Su 22.10. klo 16 Messu kirkossa

Pe 24.11. klo 15 Joululaulut Maitolaiturilla, Enonkoskentie 11. Torttukahvit. Järj. kunta ja srk.

Su 26.11. klo 16 Messu kirkossa. Enonkosken rippikouluisten opetusmessu.

Su 26.11. klo 17 Partiomuistelot seurakuntatalossa. Erittymisesti kutsutaan mukaan vuosina 1992–2010 partiotoinnassa Enonkoskella mukana olleita.

Kerimäen kappeliseurakunta

Aluekappalainen Sanni Rissanen p. 050 540 6112
Messu Talvikirkossa klo 10 ellei toisin mainita

Lähetysten aamupäivä srk-kodilla maanantaisin klo 9–11

Kaikille avoin ruokailu srk-kodilla tiistaisin klo 11–12

Käsityöpuoti Lähetyskammari srk-kodilla ma-ti klo 9–11

Loistoraamis klo 18–20 srk-kodin alakerrassa. Parillisilla viikoilla maanantaisin, parittomilla viikoilla torstaisin. Ei viikolla 43.

Kyrie Kerimäki keskipäivän rukoushetki srk-kodilla keskiviikkoisin klo 12.

Ma 23.10. klo 13.30 Yleisötilaisuus ikääntyville. Kahvit klo 13.30, luento klo 14. Edunvalvontavaltuutukset ym.

Su 29.10. klo 11.30 Vapaaehtoisten kiitosjuhla, srk-koti.

Iltapalaa ja lyhyt kiitosjuhla kuluneen kauden toiminnasta.

Su 5.11. klo 16 Messu Talvikirkossa. Kerimäen rippikouluisten opetusmessu.

Ma 6.11. klo 15 Sanasta elämä, Markuksen evank, srk-koti Jaakko Parkkinen

Ke 8.11. klo 18 Kerimäen talvikirkko 70 vuotta

iltakirkko. Toivevirsiens messu.

Su 12.11. klo 9 Isänpäivän Brunssijumis, srk-koti.

Brunssi klo 9, jumalanpalvelus n. klo 10. Onnittelukahvit.

Su 19.11. Messu, kirkkokahvit ja juhla. Messu Talvikirkossa klo 10. Messun jälkeen srk-kodilla kirkkokahvit.

Juhlistamaan työntekijöitä.

Ke 29.11. klo 18 Musiikkiopiston oppilaskonsertti, srk-koti

Punkaharjun kappeliseurakunta

Aluekappalainen Sari Vauhkonen p. 050 310 0190
Messu kirkossa su klo 10 ellei toisin mainita

Hengen ravintola Leipä srk-talolla to 2.11., to 6.11., to 30.11. srk-talolla. Ovet avoinna klo 10.30–13. Ruokailu klo 11–11.40. Arkimessu klo 11.45.

Su 29.10. Brunssimessu kansanmusiikkiteemalla, srk-talo.

Vanhemmanväen kirkkopyhä. Aamupala klo 9.30. Messu noin klo 10.15. Puruveden pelimannit kantoreiden kanssa.

Ke 1.11. klo 11 Punkaharjun Ystäväpalvelun myyjäiset

Ystäväntuvalla. Ruokailumahdollisuus.

Ke 8.11. klo 11 Kaalikeittomyyjäiset, srk-talot. Kahvitarjoilu.

Ruokailussa vap.eht.maksu. Mukaan ostettuna 5 €/litra.

Kaalikeittoa rajoitettu määrä. Tuotto lähetystyölle.

To 16.11. Minun virteni Musiikki-ilta kirkossa. Linnalan

opiston yksinlauluopiskelijat, ukuleleryhmä Harjukebox. Säestäjinä Juho kanttori, Antti Ahonen ja Tytti Kankare.

Su 19.11. klo 16 Messu kirkossa

To 30.11. klo 11 Talousneuvola Ystäväntuvalla. Talous- ja velkaneuvoja, ulosoton asiantuntija, Kelan palveluasiantuntija, sosiaaliohjaaja sekä diakoniatyöntekijä.

La 2.12. klo 19 Joululaulukonsertti kirkossa. Matti Turunen ja Jussi Keltakangas. Glögitarjoilu. Vapaa pääsy.

Rantasalmen kappeliseurakunta

Vs. aluekappalainen Emiliana Skoog p. 044 776 8037
Messu kirkossa su klo 10 ellei toisin mainita

Avoin yhteisöruokailu Kirkkorinteen kahviossa ma 23.10., ma 6.11., ma 20.11. klo 11–12.

To 26.10. ja to 16.11. klo 10 Arjen sankareiden kokoontuminen Kohtaamispaikka Kompassissa. Ruokailu.

Ke 1.11. klo 18 Viikkomessu kirkossa. Juonnettu messu, jossa mukana rippikouluilaiset. Iltateet.

Ma 6.11. klo 11–14 Talousneuvola, Kirkkorinne. Paikalla talous- ja velkaneuvoja, ulosoton asiantuntija, Kelan palveluasiantuntija, sosiaaliohjaaja sekä diakoniatyöntekijä.

Su 12.11. klo 16 Leivän messu kirkossa

Ti 21.11. klo 19 Savonlinna-kvartetin konsertti, Kirkkorinne. Lipunmyynti.

Savonlinnan

Tuomiokirkkoseurakunta

Kirkkoherra Sammeli Juntunen p. 044 7768 016
Messu Tuomiokirkossa su klo 10

Hengen ravintola Leipä srk-keskuksella maanantaisin. Ovet aukeavat klo 10, lounas klo 11–12, arkimessu klo 12. **Huom:** Leipä on kiinni syyslomaviikolla ma 23.10.

Raamattuluento ja ehtoollinen Tuomiokirkossa keskiviikkoisin klo 18. Luennot Sammeli Juntunen ja Erja Kalpio. Rukoushetki rauhan, Suomen ja kotiseudun puolesta. Mahdollisuus henkilökohtaiseen esirukoukseen. **Huom:** Ei ke 1.11.

Lähetysoppi (Sääminginkatu 4) avoinna ti klo 12–18 ja to pe klo 10–16. Leivonnaisia myytävänä pe 3.11. ja pe 1.12.

Joulun lapsi -keräyksen laatikkoaihiot ja ohjeet saa Lähetysopesta. Laatikoiden palautus Soppeen 20.11. mennessä.

Arkimessu Pääskylahdessa to 26.10. ja to 30.11. klo 10.30

La 21.10. klo 13–15 Haravointitalkoon Talvisalon hautausmaalla. Talkoolaisille makkarat ja mehut. Kovan sateen tai tuulen sattuessa ei haravoida.

Su 22.10. ja su 12.11. klo 16 Sanan ja rukouksen ilta, Säämingin srk-talo

Ti 24.10. klo 17 Lupa laulaa Tuomiokirkossa. Nuorten

veisuja kanttori Katariina Kokkosen johdolla.

Su 29.10. klo 10 Veisumessu Tuomiokirkossa. Lauluina

Nuoren seurakunnan veisuja.

Su 29.10. klo 14 Kahvikonsertti Aunuksen hyväksi, srk-kes-

kuksen juhlasali. Lauluhytye Malriikat/Viirilinnut. Kts. s.3.

To 2.11. klo 16.30 Rukousskoulutus, srk-keskus. Kts. s. 6

Ma 6.11. klo 13 Suomen Raamattuopiston tilaisuus, Säämingin srk-talo. Kyösti Korppi ja Juha Hasanen. Kahvit klo 12.30.

Pe 10.11. klo 18 Pariskuntien ilta rakkaudelle, srk-keskus. Kts. s. 3

Su 12.11. klo 13 Messu Oravin rukoushuoneella

Su 12.11. klo 15 Tuomaslaulumessu Pääskylahden kirkossa.

Laulukoulu kanttori Katariina Kokkosen johdolla.

Ma 13.11. klo 18 Lupa laulaa: Syntymäpäivävirsiä Tuomiokirkossa. Virsiä ja veisuja kanttori Katariina Kokkosen

60-vuotisen taipaaleen varrelta. Kokkonen, Raassina, Malinen, Savonlinna-Säämingin Kirkkokuoro.

To 16.11. klo 18.30 Savonlinnan rauhanyhdistyksen seurat, Säämingin srk-talo

Su 19.11. klo 16 Uuden elämän ilta, Pääskylahden kirkko. Puhujavieraana Petri Kortelahti SRO:sta. Kahvit n. 17.20.

Ma 20.11. klo 10–13 Talousneuvola Hengen ravintola Leivässä, srk-keskus. Talous- ja velkaneuvoja, ulosoton asiantuntija, Kelan palveluasiantuntija, sosiaaliohjaaja sekä diakoniatyöntekijä.

La 25.11 klo 10 Kuurojen yhteinen adventtijuhla, Mikkeli. Ilmoitt. ruokailuun ja kuljetukseen sekä lisätiedot 31.10. menn. p. 044 7768011, tiina.strengell@evl.fi

Su 26.11. klo 10 Omaishoitajien kirkkopyhä. Messu Tuomiokirkossa klo 10. Ruokailu ja ohjelmaa srk-keskuksessa. Ilmoittautuminen ja ruokavaliot pe 10.11. klo 15 menn. p. 04477680/Tiina Strengell

Su 26.11. klo 15 Yhteisen leivän jaamme -messu, Säämingin srk-talo. Kirkkokahvit.

Ma 27.11. klo 10–12 Etelä-Savon hyvinvointialueen kehitysvammatyön pappi Annamari Lehtinen Keskussairaalan kansalaistorin (00-kerros) OLKA-pisteellä. Kts. s. 7

Savonrannan kirkkopiiri

Johtava srk-pastori Henrik Koponen p. 044 776 8052
Jumalanpalvelus su klo 13 ellei toisin mainita

Arkisoppa srk-kodilla ke 25.10., ke 8.11. ja ke 22.11. klo 11.30–13

Ma 6.11. klo 13 Siioninvirsiseurat, srk-koti

Su 12.11. klo 11–12.30 Isänpäivän lähetyslounas ja kakkukahvit, srk-koti. Aikuiset 20 €, koululaiset 10 €.

Alle kouluikäiset ruokailevat ilmaiseksi. Arpajaiset.

Su 12.11. klo 13 Messu kirkossa. Saarnanäytelmä. Mukana savonrantalaisia harrastenyhteyksiä.

Sulkavan kappeliseurakunta

Aluekappalainen Hanne-Maaria Rentola p. 0400 253 874
Messu Sulkavan srk-talolla su klo 10 ellei toisin mainita

Perhekerho keskiviikkoisin klo 9.30–11.30 srk-talo. Iltaperhekerho srk-talo ma 30.10., ma 13.11. ja ma 27.11. klo 16–18

Kaikille avoin yhteisöruokailu srk-talolla to 2.11 ja to 16.11. ja to 30.11. klo 12–13. Aluksi hartaus.

Sururyhmä läheisensä hiljattain menettäneille alkaa ke 22.11. klo 15 srk-talossa. Kokoontuu viisi kertaa suljettuna ryhmänä. Mukana Hanne-Maaria Rentola ja Anne Borén. Tiedustelut ja ilmoittautuminen to 16.11. menn. Annelle, p. 040 540 6738.

Pe 27.10. klo 18.30 Savonlinnan rauhanyhdistyksen seurat, srk-talo

Ti 14.11. klo 13 Vapaaehtoistyöntekijöiden ja koordinaattorien kokoontuminen, srk-talo

Su 26.11. Retki Omaishoitajien kirkkopyhään Savonlinnaan. Jumalanpalvelus Tuomiokirkossa klo 10. Ruokailu ja ohjelmaa srk-keskuksella. Ilmoitt. to 9.11. klo 15 menn. Anne Borénille, p. 040 540 6738.

Su 26.11. klo 16 Messu, srk-talo

Pyhäinpäivän tapahtumat lehden sivulla 5

KIRKON⁺ KESKUSTELUAPU

Palveleva puhelin 0400 221 180
on avoinna joka päivä klo 18–24

Kirkon keskusteluapu on sinua varten, kun kaipaat henkistä tai hengellistä tukea. Päivystäjät ovat vaitiolovelvollisia vapaaehtoisia ja kirkon työntekijöitä. Yhteydenottoihin vastataan eri puolilta Suomea. Operaattori veloittaa liittymäsopimuksen mukaan pvm/mp.

Suomalainen eroseminaari alkaa 9.1.

Suomalainen eroseminaari on koulutetun vetäjän johtama vertaistukiryhmä, jossa käsitellään eroon liittyviä kysymyksiä. Suomalainen eroseminaari soveltuu sekä erokriisissä kamppailevalle että niille, joiden erosta on jo kulunut aikaa. Ryhmän työtapoja ovat keskustelut, alustukset, pienryhmätyöskentelyt sekä toiminnalliset harjoitukset. Suomalaiseen eroseminaariin voi tutustua Yle TV2:lla esitettävässä "Eropäiväkirjat" -ohjelmassa, jossa työskentelyn kehittäjä **Marianna Stolbow** ohjaa seminaaria

Ryhmä kokoontuu Savonlinnan seurakuntakeskuksella (Kirkkokatu 17) 9.1. alkaen kerran viikossa yhteensä 11 kertaa, kolme tuntia kerrallaan.

Ilmoittaudu 10.11. mennessä: Savonlinnan perheasiain neuvottelukeskus p. 044 776 8032 (ma-pe klo 11–12) tai perheneuvonta.savonlinna@evl.fi. Hakijat haastatellaan.

Ymmärrä ero, pura sen nostattamat tunteet ja rakenna itsesi näköinen loppuelämä!

Diakoniatyö päivystäää

Jos asia koskee diakonia-avustusta, päivystykseen tulee ottaa mukaan tositteet talouden tuloista ja menoista.

Esimerkiksi tuore toimeentulotukipäätös riittää.

Tuomiokirkkoseurakunta

Srk-keskus, Kirkkokatu 17 p. 044 555 2579
ti ja to klo 9–12 ja parillisten viikkojen to klo 16–17.30

Enonkoski Puhelimitse

ma-pe klo 8–16, p. 040 865 5653

Kerimäki Srk-koti

ma ja to klo 9–10 p. 044 775 0152

Punkaharju Srk-talo

ma klo 8–10, ke ja pe klo 8–11 p. 050 310 0193

Rantasalmi Kirkkorinne

ma-pe klo 8–10, p. 040 838 5412

Savonranta Puhelimitse

ma ja to klo 9–10, p. 044 775 0152

Sulkava srk-talo

ti ja to klo 9–11 p. 040 540 6738